

Planerad undervisningstid i grundskolan läsåret 2018/19

Dokumentdatum: 2019-04-11
Diarienummer: 2018:1562

Sammanfattning

I denna promemoria beskrivs Skolverkets statistik om planerad undervisningstid i grundskolan läsåret 2018/19. I årets insamling har uppgifter för drygt 98 procent av skolenheterna rapporterats in.¹ Statistiken ger möjlighet att följa hur den planerade undervisningstiden fördelas mellan ämnena över årskurserna. Uppgifterna ska inte förväxlas med den faktiska genomförda undervisningstiden. Att ha planerad undervisningstid i ett visst ämne på schemat innebär inte alltid att eleverna i praktiken får sin utlovade undervisningstid i ämnet. I den nuvarande insamlingen saknas det möjligheter att följa den faktiska genomförda undervisningstiden. I redovisningen används måttet median, om inte annat anges, avseende hur den planerade undervisningstiden är förlagd inom grundskolan.²

Sedan den 1 juli 2018 finns det två timplaner för grundskolan: en stadiindelad som gäller för elever som börjar årskurs 1–6 höstterminen 2018, och en timplan utan stadiindelning som gäller för elever som börjar årskurs 7, 8 eller 9 höstterminen 2018.³

Totalt skiljer sig den planerade undervisningstiden och den garanterade undervisningstiden endast marginellt för låg- och mellanstadiet. Skillnaderna mellan planerad- och garanterad undervisningstid för specifika ämnen och ämnesgrupper är små.

¹ Skolenheter som har angett tid i något ämne per årskurs samt har minst en elev i den aktuella årskursen har inkluderats i statistiken. Nytt för läsåret 2018/19 är att uppgiften om elever förekommer i den årskurs som skolenheten har angett tid i stäms av mot Skolverkets elevregister istället för skolenhetsregistret. Internationella skolenheter har ej inkluderats i redovisningen. Skolenheter med förberedande dansutbildning enligt förordningen (2011:7) om dansutbildning inkluderas ej i redovisningen från och med läsåret 2016/17. En landstingsskola ingår i insamlingen, men redovisas inte som en egen huvudman utan ingår i totalen. Sameskolan är ej inkluderad i redovisningen.

² Medianen är den mittersta observationen i en fördelning vilket innebär att hälften av observationerna ligger under medianen och hälften ligger över medianen. Fördelen med ett mått som medianen är att det inte är känsligt för extremvärden vilket ett medelvärde kan vara.

³ <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/timplan-for-grundskolan>

Bakgrund

Elever som går i grundskolan har rätt till ett minsta antal garanterade undervisningstimmar.⁴ I timplanen finns beskrivet hur de ska fördelas mellan ämnena och stadierna.⁵

Sedan den 1 juli 2018 finns det två timplaner för grundskolan: en stadieindelad som gäller för elever som börjar årskurs 1–6 höstterminen 2018, och en timplan utan stadieindelning som gäller för elever som börjar årskurs 7, 8 eller 9 höstterminen 2018.⁶ Uppgifter för årskurs 1–3 och 4–6 kommer att redovisas enligt den stadieindelade timplanen. Uppgifter för årskurs 7–9 kommer att redovisas enligt timplanen utan stadieindelning.

Tidigare kunde undervisningstiden som elever får under en årskurs skilja sig mellan skolenheter och stadier, dessutom kunde skolenheterna välja i vilken årskurs exempelvis språkvalet skulle starta. Den nya stadieindelade timplanen ska bidra till en ökad likvärdighet mellan skolenheterna. Den gör det lättare för elever att byta skolenhet utan att riskera att de missar undervisningstimmar eller ett helt ämne om skolenheten de byter till har påbörjat ämnet i en tidigare årskurs. Den ökade styrningen av fördelningen av undervisningstiden innebär också att skolenheterna enklare kan följa upp att eleverna får de timmar som de har rätt till.⁷

Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Huvudmannen får även besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden.⁸

Reglerna för skolans val ser olika ut beroende på om den stadieindelade timplanen eller timplanen utan stadieindelning tillämpas. Timplanen tillåter skolenheterna att använda maximalt 600 timmar av den totala undervisningstiden till skolans val, något som är frivilligt för skolenheterna att nyttja. Hur utrymmet för skolans val ska användas beslutas av rektor.⁹

Den garanterade undervisningstiden för elever som börjar årskurs 1–6 höstterminen 2018 kan läsas ut i tabell 1, för elever som börjar årskurs 7–9 höstterminen 2018 framgår den garanterade undervisningstiden i tabell 2.

⁴ Enligt 1 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) definieras garanterad undervisningstid som den minsta totala undervisningstiden för en elev i grundskolan.

⁵ Timplanen finns som bilaga 1 till skolförordningen.

⁶ <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/timplan-for-grundskolan>

⁷ [Prop. 2016/17:143, bet. 2016/17:UbU23, rskr. 2016/17:339.](https://www.skolverket.se/prop/2016/17/143/bet/2016/17/UbU23_rskr/2016/17/339)

⁸ 9 kap. 3 & 4 §§ skolförordningen (2011:185).

⁹ <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/timplan-for-grundskolan>

Tabell 1. Stadieindelad timplan (garanterad undervisningstid) för grundskolan sedan 1 juli 2018 för elever som börjar årskurs 1–6 höstterminen 2018. Undervisningstid i timmar om 60 minuter för ämnen och ämnesgrupper totalt.

Ämne	Lågstadiet	Mellanstadiet	Låg- och mellanstadiet	Högstadiet	Totalt
Bild	50	80		100	230
Engelska	60	220		200	480
Hem- och konsumentkunskap			36	82	118
Idrott och hälsa	140	160		200	500
Matematik	420	410		295	1 125
Musik	70	80		80	230
Naturorienterande ämnen	143	193		264	600
Biologi		55		75	
Fysik		55		75	
Kemi		55		75	
Samhällsorienterande ämnen	200	333		352	885
Geografi		70		75	
Historia		70		75	
Religionskunskap		70		75	
Samhällskunskap		70		75	
Slöjd	50	140		140	330
Svenska eller svenska som andraspråk	680	520		290	1 490
Teknik	47	65		88	200
Språkval		48		272	320
Elevens val					382
Totalt antal garanterade timmar	1 860	2 249	36	2 363	6 890
Därav skolans val					600

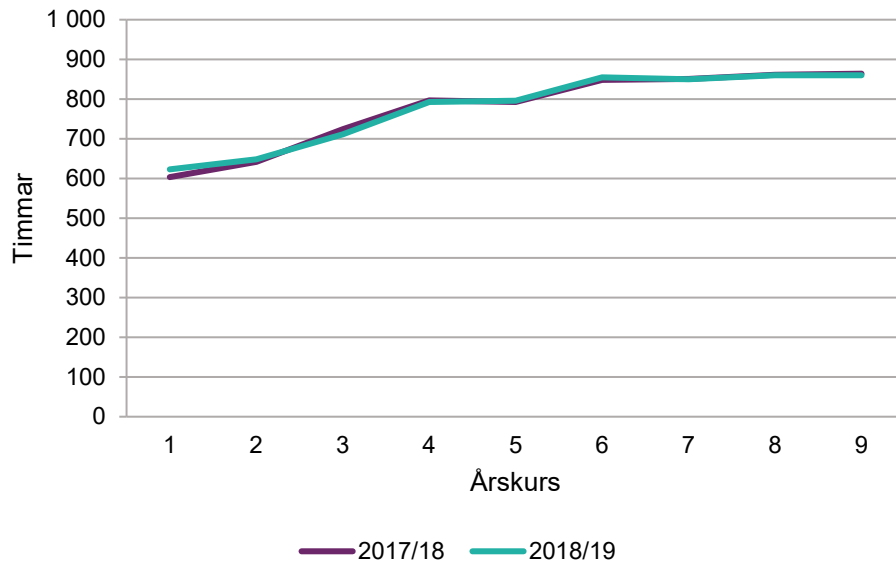
Tabell 2. Timplan (garanterad undervisningstid) utan stadiindelning för grundskolan för elever som börjar årskurs 7, 8 eller 9 höstterminen 2018. Undervisningstid i timmar om 60 minuter för ämnen och ämnesgrupper¹⁰ totalt.

Ämne	Timmar
Bild	230
Hem- och konsumentkunskap	118
Idrott och hälsa	500
Musik	230
Slöjd	330
Svenska eller svenska som andraspråk	1 490
Engelska	480
Matematik	1 125
Geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap	885
Biologi, fysik, kemi, teknik	800
Språkval	320
Elevens val	382
Totalt garanterat antal timmar	6 890
Därav skolans val	600

Den totala planerade undervisningstiden

I diagram 1 redovisas den planerade undervisningstiden som skolenheterna har angett för läsåren 2017/18 och 2018/19. Den planerade undervisningstiden ökar successivt för varje årskurs och den är som lägst i årskurs 1 och som högst i årskurs 9. Jämfört med läsåret 2017/18 har den totala planerade undervisningstiden ökat med 13 timmar, vilket motsvarar 0,2 procent. Jämförelser av den totala planerade undervisningstiden mot tidigare läsår bör göras med viss försiktighet eftersom två olika timplaner gäller för läsåret 2018/19; en stadiindelad timplan och en stadielös timplan.

¹⁰ Geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap respektive biologi, fysik, kemi och ämnet teknik delar timplan.

Diagram 1. Planerad undervisningstid i timmar totalt per årskurs läsåren 2017/18 - 2018/19.

I tabell 3 och 4 redovisas den planerade och garanterade undervisningstiden i timmar samt procentuell skillnad mellan planerad- och garanterad undervisningstid för låg- och mellanstadiet. Totalt skiljer sig den planerade undervisningstiden och den garanterade undervisningstiden endast marginellt och skillnaderna mellan planerad- och garanterad undervisningstid för specifika ämnen och ämnesgrupper är små. Störst procentuell skillnad mellan den planerade undervisningstiden och garanterade undervisningstiden i lågstadiet uppvisar ämnena engelska, musik och naturorienterande ämnena med 3 procent mer planerad undervisningstid. I mellanstadiet är det ämnena slöjd och teknik som uppvisar störst procentuell skillnad mot den garanterade undervisningstiden med 3 respektive 5 procent mer planerad undervisningstid. I tabell 5 redovisas den planerade undervisningstiden för årskurs 7–9, uppgiften redovisas utan jämförelse mot den garanterade undervisningstiden.

Tabell 3. Garanterad och planerad undervisningstid i timmar för lågstadiet samt procentuell (avrundad) skillnad i planerad undervisningstid jämfört med garanterad undervisningstid läsåret 2018/19.

Ämne	Lågstadiet - garanterad undervisningstid	Planerad undervisningstid	Procentuell skillnad
Bild	50	51	2%
Engelska	60	62	3%
Hem- och konsumentkunskap		0	
Idrott och hälsa	140	143	2%
Matematik	420	428	2%
Musik	70	72	3%
Naturorienterande ämnen	143	147	3%
Samhällsorienterande ämnen	200	203	2%
Slöjd	50	50	0%
Svenska eller svenska som andraspråk	680	696	2%
Teknik	47	48	2%
Språkval			
Elevens val		82	
Skolans val		0	
Total antal timmar	1860	1900¹¹	2%

¹¹ Exklusive elevens val och hem- och konsumentkunskap

Tabell 4. Garanterad och planerad undervisningstid i timmar för mellanstadiet samt procentuell (avrundad) skillnad i planerad undervisningstid jämfört med garanterad undervisningstid läsåret 2018/19.

Ämne	Mellanstadiet – garanterad undervisningstid	Planerad undervisningstid	Procentuell skillnad
Bild	80	81	1%
Engelska	220	222	1%
Hem- och konsumentkunskap		36	
Idrott och hälsa	160	162	1%
Matematik	410	419	2%
Musik	80	81	1%
Naturorienterande ämnen	193	197	2%
Samhällsorienterande ämnen	333	336	1%
Slöjd	140	144	3%
Svenska eller svenska som andraspråk	520	531	2%
Teknik	65	68	5%
Språkval	48	48	0%
Elevens val		119	
Skolans val		0	
Total antal timmar	2249	2289¹²	2%

Tabell 5 Planerad undervisningstid i timmar för årskurs 7–9 läsåret 2018/19.

Ämne	Planerad undervisningstid
Bild	106
Engelska	216
Hem- och konsumentkunskap	82
Idrott och hälsa	198
Matematik	311
Musik	81
NO inkl. teknik	359
Samhällsorienterande ämnen	360
Slöjd	144
Svenska eller svenska som andraspråk	296
Språkval	271
Elevens val	146
Skolans val	0
Total antal timmar	2570

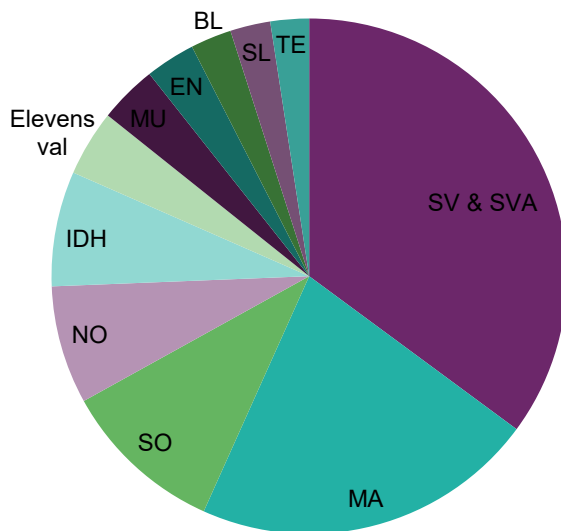
Fördelning av den planerade undervisningstiden per stadium

I diagram 2, 3 och 4 visas hur stor del av de olika ämnena och ämnesgrupperna som tas upp av den totala planerade undervisningstiden för låg- och mellanstadiet

¹² Exklusive elevens val och hem- och konsumentkunskap.

samt årskurs 7–9. Ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk tar upp mer än hälften av den planerade undervisningstiden i lågstadiet. I mellanstadiet tar motsvarande ämnen upp nästan två femtedelar av den planerade undervisningstiden och i årskurs 7–9 är motsvarande andel knappt en fjärdedel. Ämnet idrott och hälsa tar upp ungefär 7 procent av den planerade undervisningstiden i lågstadiet, i mellanstadiet tar motsvarande ämne knappt upp 7 procent av den planerade undervisningstiden. I årskurs 7–9 tar idrott och hälsa nästan upp 8 procent av den planerade undervisningstiden.

Diagram 2. Fördelning av planerad undervisningstid i lågstadiet läsåret 2018/19¹³

¹³ BL= Bild, HKK= Hem – och konsumentkunskap, IDH= Idrott och hälsa, MU=Musik, SL= Slöjd, SV & SVA= Svenska eller svenska som andraspråk, EN= Engelska, MA= Matematik, SO= Samhällsorienterande ämnena, NO= Naturorienterande ämnena, TE= Teknik.

Diagram 3. Fördelning av planerad undervisningstid i mellanstadiet läsåret 2018/19

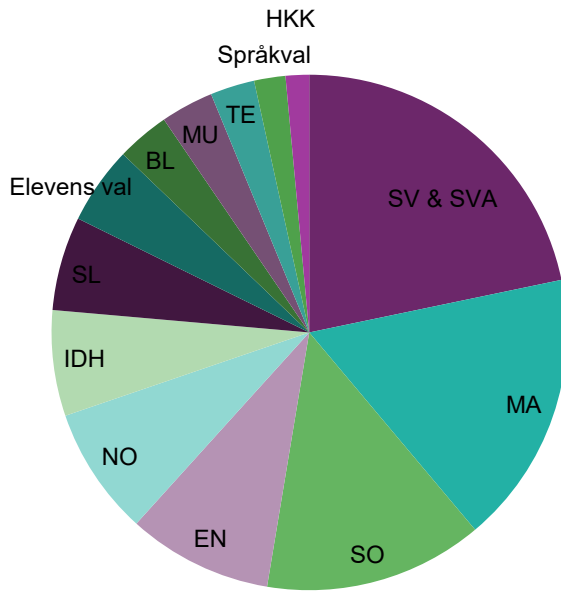

Diagram 4. Fördelning av planerad undervisningstid i årskurs 7–9 läsåret 2018/19

